

Ὁ Σχικώ, δραμὼν εἰς τὴν θύραν, ἀνέκραξε:

— Σιωπή, μέθυσε!

— Εἶμαι μέθυτος, διότι ἐπὶ μὲ σταλγιά; εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— Ἐμπρός, ἐλθέ ἐδῶ· καὶ ὑμεῖς, κύριε Βερνουλλίε, ἤξεύρετε...

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ ξενοδόχος, ποιήσας νεῦμα συνεννοήσεως καὶ κατελθὼν ἀνὰ τέρσαρς τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος.

— Ἐλθέ ἐδῶ, σοὶ λέγω, ἐξηκολούθησεν ὁ Σχικώ, σύρων τὸν μοναχὸν πρὸς τὸ δωμάτιόν του, νὰ συνομιλήσωμεν σοβαρῶς, ἐὰν ἤμπορῃς.

— Διαβόλε! εἶπεν ὁ Γορανφλότος, ἀστεῖζεσθε, κυμπάρε. Εἶμαι σοβαρὸς ὡς ὁ γαῖδαρος, ὅταν πίνη.

— Ἡ ἀφοῦ ἐπε, προσέθεσεν ὁ Σχικώ, ὑψώσας τοὺς ὤμους.

ᾠδήγησε δὲ τὸν Γορανφλότον πλησίον ἀνακλίντρου, ἐπὶ τοῦ οὐοίου οὗτος ἐξηπλώθη, ἐκπέμφας ἐξ ἀγαλλιᾶσεως παρατεταμένον Ἄ!

Ὁ Σχικώ ἐκλείσει τὴν θύραν καὶ ἐπέστρεψε μὲ τὸ πρόσωπον τόσον σοβαρὸν πλησίον τοῦ Γορανφλότου, ὥστε οὗτος ἐνόησεν, ὅτι ἔδει ν' ἀκροασθῇ.

— Ἀς ἰδωμεν, τί συμβαίνει πάλιν; εἶπεν ὁ μοναχός, ὡς ἐὰν ἐν τῇ λέξει ταύτῃ συνωψίζοντο πᾶσαι αἱ κατ' αὐτοῦ καταδιώξεις τοῦ Σχικώ.

— Συμβαίνει, ἀπεκρίθη ὁ Σχικώ λίαν ἀποτόμως, ὅτι δὲν μεριμνᾷς περὶ τῶν ἐκ τῆς λειτουργίας σου ἐπιβαλλομένων σοὶ καθηκόντων, ἀλλὰ κυλίσσαι ἐν τῇ ἀσωτείᾳ καὶ σήπεσαι ἐν τῇ μέθῃ, ἐνῶ ἡ θρησκεία πηγαίνει κατὰ...

Ὁ Γορανφλότος ἀνύψωσεν τοὺς ἐκπεπληγμένους ὀφθαλμούς του ἐπὶ τοῦ Σχικώ.

— Ἐγώ; εἶπε.

— Ναί, σύ· ἰδέ, εἶσαι δυσειδής τὴν ὄψιν. Τὸ ράσον σου εἶναι ἐσχισμένον, θὰ συνεπλάκῃς δὲ καθ' ὁδόν, διότι ὁ ἕτερος τῶν ὀφθαλμῶν σου ἔχει κυανωπὸν κύκλον.

— Ἐγώ! ἐπανελάθεν ὁ μοναχός, ἔτι μάλλον ἐκπληττόμενος διὰ τὰς ἀσυνήθεις αὐτῷ ἐκμέρους τοῦ Σχικώ ἐπιπλήξεις.

— Ἀναμριβόλως· εἶσαι κατεσπιλωμένος ἐκ βορβόρου ὑπεράνω τῶν γονάτων καὶ μάλιστα ἐκ βορβόρου λευκοῦ, ὅπερ δηλοῖ, ὅτι μετέθῃς καὶ ἐμέθυσας εἰς τὰ προάστεια.

— Εἶναι ἀληθές, εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— Ἀθλίε!

— Σχικώ, φίλε μου, εἶμαι ἔνοχος! εἶπεν ὁ Γορανφλότος συγκεκινημένος.

— Δῆλα δὴ ἀξίζεις τὸ οὐράνιον πῦρ νὰ σε καύσῃ μέχρι καὶ τῶν σανδαλίων σου· πρόσεξον, διότι ἐὰν ἐξακολουθήσῃς τὸν αὐτὸν βίον, θὰ σ' ἐγκαταλείψω.

— Σχικώ, φίλε μου, εἶπεν ὁ μοναχός, δὲν θὰ το πράξεις.

— Ὑπάρχουσι καὶ εἰς τὴν Λυὼν φύλακες.

— Ω! χάριν, φίλτατέ μοι προστάτα! ὑπεντοθόρισεν ὁ μοναχός, ἀρχίσας συγχρόνως οὐχὶ νὰ κλαίῃ, ἀλλὰ νὰ μυκᾶται ὡς ταῦρος.

— Σοῦτ! δυσειδὲς κτῆνος, ἐξηκολούθησεν ὁ Σχικώ· καὶ εἰς ὁποῖαν στιγμὴν, τὸ

ἐννοεῖς, ἐπιδίδεσθαι εἰς τοιαύτην ἀσωτείαν; ἐνῶ ὁ γείτων ἡμῶν ἀποθνήσκει.

— Εἶναι ἀληθές, εἶπεν ὁ Γορανφλότος μὲ τὴν καρδίαν συντετριμμένην.

— Εἶσαι χριστιανὸς ἢ ὄχι;

— Ἐὰν εἶμαι χριστιανός! ἀνεφώνησεν ὁ Γορανφλότος, ἐγερθεῖς, ἐὰν εἶμαι χριστιανός, βεβαίως εἶμαι, καὶ θὰ το ἐκήρυττον ἀπὸ τῆς πυρᾶς τοῦ ἀγίου Λαυρέντιου.

Μὲ τὴν χεῖρα δὲ προτεταμένην, ὥσει ὁμνύων, ἤρξατο νὰ ψάλλῃ μὲ βροντώδη καὶ κλονίζουσαν τὰς ὑέλους τῶν παραθύρων φωνήν:

Ἔστι εἰμαι χριστιανός
Τὸ γνωρίζει ὁ οὐρανός·
Εἶναι μόνῃ μου εὐτυχία
Ἡ ἀγία ἐκκλησία.

— Ἀρκεῖ, εἶπεν ὁ Σχικώ, φράζας τὸ στόμα αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν του· ἐὰν εἶσαι χριστιανός, μὴ ἀφήσῃς ν' ἀποθάνῃ ὁ ἀδελφός σου ἀνεξομολόγητος.

— Εἶναι ὀρθόν· ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός μου, ἵνα τὸν ἐξομολογήσω; ἀφοῦ ὅμως πῶς, διότι ἀποθνήσκω τῆς δίψης.

Ὁ Σχικώ ἔδωκε τῷ μοναχῷ δοχεῖον πλήρες ὕδατος, τὸ ὁποῖον οὗτος ἔπιε μέχρι σταγόνος.

Ἄ! τέκνον μου, εἶπεν, ἀποθέσας τὸ ἀγγεῖον ἐπὶ τραπέζης, τόρᾳ ἀρχίζω νὰ βλέπω καθαρά.

— Χαίρω πολὺ, ἀπήντησεν ὁ Σχικώ, ἀπόφασιν ἔχων νὰ ἐπωφεληθῇ τοῦ φωτεινοῦ ἐκείνου διαλείμματος.

— Τόρᾳ, προσφιλέστατε φίλε, τίνα πρέπει νὰ ἐξομολογήσω; ἐξηκολούθησεν ὁ μοναχός.

— Τὸν δυστυχῆ γείτονά μας, ὅστις ἀποθνήσκει.

— Ἀς τῷ δώσωμεν μίαν λίτραν κρασί με μέλι, εἶπεν ὁ Γορανφλότος.

— Δὲν λέγω ὄχι, ἀλλ' ὅμως ἔχει μεγαλύτεραν ἀνάγκην ψυχικῆς ἢ σωματικῆς βοήθειας· θὰ ὑπάγεις πρὸς αὐτόν.

— Φρονεῖτε, ὅτι εἶμαι ἀρκούντως προπαρασκευασμένος, κύριε Σχικώ; ἡρώτησε δειλῶς ὁ μοναχός.

— Οὐδέποτε ἄλλοτε σὲ εἶδον εἰς μεγαλύτεραν κατάνυξιν. Θὰ ἐπαναγάγεις αὐτόν εἰς τὴν εὐθείαν, ἐὰν ἔχη παραπλανηθῇ, καὶ θὰ τον στείλῃς εὐθὺ εἰς τὸν Παράδεισον, ἐὰν ἀναζητῇ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγούσαν.

— Σπεῦδω πρὸς αὐτόν.

— Περίμενε νὰ σοὶ δώσω ὁδηγίαν.

— Πρὸς τί; νομίζω ὅτι γνωρίζω τὸ ἔργον μου, ἀφοῦ εἶμαι μοναχός πρὸ εἰκοσαετίας.

— Ναί, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ πράξῃς σήμερον τὸ ἔργον σου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν θέλησίν μου.

— Τὴν θέλησίν σας;

— Καὶ ἂν ἀκολουθήσῃς αὐτὴν ἀκριβῶς, θὰ προκαταβάλω, ἀκουσον καλῶς, ἑκατὸν πιστόλας εἰς τὸ Κέρας τῆς Ἀσθονίας, ἵνα τρώγῃς ἢ πίνῃς κατ' ἀρέσκειάν σου.

— Προτιμῶ νὰ τρώω καὶ νὰ πίνω.

— Λοιπὸν, ἑκατὸν πιστόλας, ἐὰν ἐξομολογήσῃς τὸν ψυχorraγούντα, ἀκούεις;

— Θὰ τον ἐξομολογήσω, ἄλλως ἂν με

κόψῃ ἡ πανσούκλα. Πῶς πρέπει νὰ τον ἐξομολογήσω;

— Ἀκουσον· τὸ ράσον σοὶ παρέχει μεγάλην ἐξουσίαν, διότι λαλεῖς ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ βασιλέως· ὀφείλεις, λοιπόν, ν' ἀναγκάσῃς ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον, διὰ τῆς εὐγλωττίας σου, νὰ σοὶ παραδώσῃ τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα τῷ ἐκόμισαν ἐξ Ἀβινιῶνος.

— Διατί νὰ τον ἀναγκάσω νὰ μοὶ παραδῶτῃ ἐκεῖνα τὰ ἔγγραφα;

Ὁ Σχικώ προσέβλεψε τὸν μοναχὸν με βλέμμα οἰκτου.

— Ἴνα λάβῃς χιλιάς λίτρας, κτῆνος, τῷ εἶπεν.

— Εἶναι δίκαιον, εἶπεν ὁ Γορανφλότος ὑπάγω.

— Περίμενε· θὰ σοὶ εἶπει, ὅτι ἐξωμολογήθῃ.

— Ἐάν, λοιπόν, ἐξωμολογήθῃ;

— Θὰ τῷ ἀπαντήσῃς, ὅτι ψεύδεται, διότι ὁ πρὸ μικροῦ ἀπελθὼν τοῦ δωματίου του δὲν ἦτο πνευματικός, ἀλλὰ ραδιοῦργος ὡς αὐτόν.

— Θὰ ὀργισθῇ.

— Τί σοὶ μέλλει, ἀφοῦ ἀποθνήσκει!

— Ἐχετε δίκαιον.

[Ἐπειτα συνέχισε].

Δμλ.

TEBAMMENOI ZONTEZ

[Διήγημα *Elie Berthel*]

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Οὕτω συνδιαλεγόμενοι διέτρεχον τὴν κεκλιμένην στοάν, τὴν ἀγούσαν εἰς τὸ ἀνώτερον διαμέρισμα.

Ἡ στοὰ ἐκείνη ἐσηματίζεν ἄλλεπαλλήλους περιστροφάς.

Ὁ Λεονάρδος, ὅστις ἐβάδιζε τελευταῖος, ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε κρότον ἐσπευσμένων βημάτων.

Ἔστη, ἀποτόμως στραφεὶς, ἀλλ' οὐδὲν διέκρινεν ὡς ἐκ τοῦ σκότους· ἐν τῷ μεταξύ ὁ θορύβος εἶχε παύσει. Πεισμένος ὅτι ἡ πατήθη, ἐπανελάβε τὴν πορείαν του, καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ πλησιάσῃ τοὺς συντρόφους του, οἵτινες δὲν ἠννόησαν τὴν βραχεῖαν ἀπουσίαν του.

Ἐν τούτῳ, ἔνεκα τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους, ἡ δεσποινὶς Βᾶν Βέστη καὶ ἡ Γερτρούδη ἠναγκάζοντο ἐνίοτε νὰ ἴστανται, ὅπως ἀναπνεύσωσιν ἐλευθέρως.

Ἄλλ' ὁ πάντοτε ἐπαγρυπνῶν Λεονάρδος, ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε κρότον βημάτων ὀπισθεν αὐτοῦ.

— Μὴ κινεῖσθε, ἐψιθύρισε.

Καὶ κατῆλθε τὴν στοάν τρέχων.

Φθάς εἰς τὴν πρώτην στροφὴν ἠκροάσθη. Εἰς μικρὰν τινα ἀπόστασιν ὑπῆρχεν ἀρχαιοτάτη ἀνασκαφή, ἧς ἠδυνάτου ν' ἀναγνωρίσωσι τὴν αἰτίαν· ταύτης ὁ θόλος ἐστηρίζετο ὑπὸ δοκῶν τινῶν σκωληκοβῶτων. Ὁ Λεονάρδος, νομίσας ὅτι βλέπει ἀνθρωπίνην σκιάν κινουμένην πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῇ

αὐτὴν ἀτενῶς· ἀλλ' οὐδὲν ἐκινεῖτο πλέον, βαθεῖα δὲ σιγὴ ἐπεκράτει. Καὶ πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ἄνθρωπος θὰ ἐτόλμα ἀνευ λυχνίας νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ κινδυνῶδες ἐκεῖνο μέρος; Μετὰ τινα σκέψιν, ὁ ἐργάτης ὑπέθεσεν ὅτι ἀντανάκλασις τῆς ἰδίας λυχνίας του, παρήγαγε τὴν κινουμένην σκιάν, ἣτις κατ' ἀρχὰς εἴλκυσε τὴν προσοχὴν του· διὰ τοῦτο ἔσπευσε νὰ ἐπιστρέψῃ, αἰσχυρόμενος διὰ τὸν καταλαβόντα αὐτὸν ἀλογον φόβον. Ἡ Ἀμαλία καὶ ἡ Γερτρούδη τὸν ἠρώτησαν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

— Δὲν εἶναι τίποτε, λίθος τις ἀποσπᾶσθαι τοῦ στεγασμάτος μὲ ἔκαμε νὰ ἀνησυχήσω... ἄς προχωρήσωμεν.

Καὶ ἐπανελάθον τὴν πορείαν των.

— Λοιπὸν! ἐφοβήθης; ἐπανελάθεν ὁ Ἀντώνιος· θὰ ἐνόμιζες τὸν ἀρχιβολιστὴν ἀξίον νὰ μας ἀκολουθῇ διὰ νὰ ξαναρχίσῃ τὴν μάχην; θὰ εἶχε περίφημη ἰδέα!... ἔλα λοιπὸν, ἄχρεε, ἐξηκολούθησε, στρεφόμενος πρὸς τὸ βάθος τῆς στοᾶς, καὶ τεινῶν τὴν πυγμὴν του, ἔλα, ἂν ἔχῃς θάρρος... θέλω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σείρά μου νὰ σοῦ πληρώσω τὸν λογαριασμό!

Καὶ ἀνεκἀγγάσε θυρόθυρῶδες, καὶ ὅσον ὁ φανταστικὸς ἔχθρός του, δὲν ἦτο πλησίον νὰ τὸν ἀκούσῃ.

Ὁ γέλως τοῦ Ἀντωνίου ἀντήχησε μακρόθεν ὑποκώφως. Ὁ πτωχὸς νέος δὲν ἠδυνήθη νὰ περιστείλῃ κίνημά τι τρόμου.

— Ἀκούετε, εἶπεν.

— Πῶς! ἀπήντησεν ὁ Λεονάρδος, φοβεῖσαι τὴν ἡχώ; διατί δὲν τὴν καταδιώκεις καθὼς καὶ ἐγὼ πρὸ ὀλίγου κατεδιώκον μίαν σκιάν.

— Σιωπὴ! εἶπεν ἡ Ἀμαλία μὲ πνιγμένην φωνήν, πλησιάζομεν τὴν Μελαρίην Παρθέρον.

Τῷ ὄντι, εὐρίσκοντο εἰς τὴν εἰσόδον ἀνθρακῶνος τινοῦ, ὅστις, ἀρχαῖος καὶ διεροαγῶς ὥς ἦτο, ἠδύνατο νὰ προσενησθῇ σπουδαίους φόβους.

Ἡ ὁρφή, οἱ στύλοι καὶ τὰ τοιχώματα τοῦ μεταλλείου διηυλακούντο ἀπὸ βαθέα σχίσματα, ἡ δὲ γενικὴ αὐτοῦ ὄψις ἠπειλεῖ καταστροφὴν. Οἱ ἐργάται, οἵτινες συχνάκις ἤρχοντο νὰ ἐκτελέσωσι τὰ θρησκευτικὰ των καθήκοντα εἰς τὴν Μελαρίην Παρθέρον, προθύμως ἐζήτησαν νὰ στερεοποιήσωσι τὰ πλευρώματα τοῦ βράχου, ἀλλ' ἡ βεδιασμένη, μερικὴ, καὶ τρόπον τινὰ πρόσκαιρος ἐργασία των οὐδεμίαν ἀσφάλειαν ὑπέσχετο. Τὰ ἐρείσματα ἐκάμπτοντο ὑπὸ τὸ ὑπερμέτρον βάρος ὅπερ ἐδάσάζον, αἱ δὲ ἐγκάρσιαι δοκοὶ ἦσαν ἐσχισμέναι πέτραι καὶ γαϊάνθρακες, πεσόντες ἐκ τοῦ θόλου, ἐδείκνυνον ὅτι εἶχεν ἤδη ἀρχίσῃ ἡ ἀναπόφευκτος κατάρρηξις. Μετὰ λεπτομερεῖας ἐζήτησε τὰ πάντα ὁ Λεονάρδος.

— Δὲν εἶναι φρόνιμον, νὰ ῥιφοκινδυνεύσωμεν ἐδῶ μέσα... εἶπε ταπεινοφώνως, καὶ μετανοῶν.

— Καλὲ τί λέγετε, κύριε Λεονάρδε, εἶπεν ἡ Ἀμαλία διακόπτουσα αὐτόν, πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν τὸ μέρος αὐτὸ δὲν μετεβλήθη διόλου, ἐγὼ δὲ πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν κατὰστασιν τὸ βλέπω. Ὅσον κατα-

ρειπωμένον καὶ ἂν εἶναι, δὲν θὰ καταρρεύσῃ πιστεύω αὐτὴν τὴν στιγμήν. Ἄς ἐκτελέσωμεν προηγουμένως τὰ ἐργὰ καθήκοντά μας· ἡ Μελαρίη Παρθέρος, θὰ μᾶς προστατεύσῃ.

Ὁ ἐν εἶδει ἐκκλησιδίου διασκευασθεὶς βράχους ἦτο ἐγκαμμένος ἐντὸς ἀνθρακῶν χου φλεβῶς, ἥς τινες εἶχον ἀπολέσει πᾶν ἔλκος, ἐκάλουν δὲ αὐτὴν Βασιλικὴν ἔνεα τῆς γονιμότητός της.

Καθ' ἣν ἐποχὴν αὕτη εὐρίσκετο πρὸς ἐκμεταλλευσιν, ἡ στέγη τῆς ἐστηρίζετο ὑπὸ καμπληθῶν στύλων, οἵτινες ἀντεκαταστήσαν ὑπὸ δόκων, ἡδη τεθραυσμένων καὶ σσηπότων. Ἐντὸς χυλιδίου στύλου, καὶ εἰς τὸ κέντρον τοῦ βράχου, εὐρίσκετο ὁ σηκός, ὁ περιέχων τὴν τόσον ὑπὸ τῶν ἐργατῶν λατρουμένην εἰκόνα τῆς Μελαρίης Παρθένου, τῆς προστατίδος τοῦ μεταλλείου. Αὕτη ἦτο ἀγαλακτικὸν δύο περίπου ποδῶν ὕψους, σχηματιζόμενον ὑφ' ἐνὸς μόνοι ὄγκου ἀνθρακός. Πρὸ τοῦ σηκοῦ, ὑπερμεγέθεις κύβητοι ἐξ ἀνθρακῶς ἐχρησίμευον ὡς ὑπόθεμα φασεντιανῶν ἀγγείων, περιεχόντων τεχνιτὰ ἀνθημόνων λαμπάδες δὲν ἐκαίοντο, οὐχὶ διότι ἡ ὑπερβολικὴ πίστις τῶν λατρῶν τῆς Μελαρίης Παρθένου ἀντέκειτο εἰς τὴν προσφορὰν, ἀλλὰ διότι θὰ ἦτο λίαν ἐπικίνδυνον ν' ἀνάψῃ τις λαμπάδα εἰς τὸ γέμον εὐφλέκτων ἀερίων ὑπόγειον ἐκεῖνο· οἱ πρᾶσκυνηταὶ λοιπὸν ἤρκοιντο ἐναποθέτοντες πρὸ τῆς σεβαστῆς εἰκόνης, λυχνίας τοῦ Δαβὶδ.

Οἱ νεωστὶ ἀφικθέντες συνεμορφώθησαν μὲ τὸ ἔθιμον· καὶ μετ' ὀλίγον τέσσαρες λυχναὶ ἐφώτιζον τὸν σηκὸν τῆς Μελαρίης Παρθένου.

Τότε ἡ Ἀμαλία, ἡ Γερτρούδη καὶ ὁ Ἀντώνιος ἐγονυπέτησαν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ βωμοῦ ἐκείνου, καὶ ἤρξαντο ψιθυρίζοντες τὰς συνήθεις προσευχάς.

Ὁ Λεονάρδος ἀποκλυθεὶς, ἡτοιμάζετο νὰ μιμηθῇ αὐτοὺς, ὅτε νέος θόρυβος, καὶ πραγματικὸς τὴν φορὰν ταύτην ἠκούσθη εἰς τὴν εἰσόδον τῶν ἀνθρακορυχείων.

Ὁ Λεονάρδος προσηύχθη τρομερὰν τι. — Ἐγερθεῖτε! ἀνέκραξεν ὁρμῶν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ὅπως λαβὴ τὴν λυχνίαν του· ἐγερθεῖτε! σὰς λέγω... πάντες ἀκολουθήσατέ με, ἄλλως θὰ χαθῶμεν!

— Θεέ μου! τί συμβαίνει ἠρώτησε κατὰ πληκτος, ἡ Ἀμαλία.

Ὁ Λεονάρδος δὲν ἔσχε κικρὸν ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὅ,τι συνέβη, ἦτο ἀρκετὰ ἐμφαιτικόν. Δεύτερος κρότος ἀντήχησε, καὶ ἐνόμιζέ τις, ὅτι ὁλόκληρον τὸ μεταλλεῖον ἐν τῷ ἄμα κατεβυθίζετο. Δοκοὶ ἀλληλοδιαδόχως ἐθραύοντο μετὰ πλάγους, ὃν ἠδύνατό τις νὰ συγκρίνῃ πρὸς πυρεθολισμούς· εἴτα μέγα μέρος βράχου κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅπερ ἤρξατο δονοῦμενον. Ὁ ἀήρ σφοδρῶς πιεσθεὶς ἐκ τῆς κατάρρηξως, ἐσβασε τὰς λυχνίας, ἐξαίρουμένης μόνης ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ὁ Λεονάρδος ἐδράξατο, καὶ ἦν ἐνστικτικῶς ἐπροσπάτευσεν ἐναντίον τῆς σφοδρᾶς ὁρμῆς τοῦ πιεσθέντος ἀέρος. Ἐν τούτοις διὰ τοῦ φωτός ἐκεῖνου ἠδύνατο νὰ ὑπολογίσῃ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς. Μέλαιναι καὶ συμπαγῆς κόνις, ἐσχη-

μάτιζε νέφος, ὅπερ αἱ ἀμυδραὶ φώτειναι ἀκτίνες τῆς λυχνίας, δὲν κατῴρυσαν νὰ διαπεράσουν.

Οἱ ἀνθρακωρύχοι, καὶ αἱ δύο γυναῖκες, κατέφυγον ὑπὸ τὸν βωμόν τῆς Μελαρίης Παρθένου, καὶ μηχανικῶς ἐκλιναν τὸ γόνυ, τρέμοντες εἰς ἐκάστην δόνησιν· πολλάκις βυθιστὴ σιγῇ ἐπεκράτει, καὶ θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι ἡ κατάρρηξις ἔπαυσεν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον αἱ δονήσεις ἐπαυελκυσθάνοντο, νέοι ὄγκοι χρώματος ἐθρύπτοντο, ἐπὶ τοῦ δονοῦμένου ἐδάφους, καὶ πέτραι ἐκυλόντο μέχοι πῶν ποδῶν τῆς φρισσοῦσης Ἀμαλίας. Ἐν τούτῳ τὰ πάντα ἐσίγησαν καὶ αὖθις τὸ δὲ ὑπὸ τῆς πτώσεως τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων σχηματίζον νέφος, διελύθη βραδέως. Μετὰ προαδοκίαν ὀλίγων ἐπιλεπτῶν, οἱ ἀτυχεῖς ἐτόλμησαν ν' ἀναπνεύσωσι καὶ νὰ κινηθῶσιν. Ὁ Λεονάρδος ὕψων τὴν λυχνίαν του προσπαθῆσε νὰ εἶδῃ τὴν τελεσθεῖσαν μεταβολήν.

Ὅλοι οἱ στύλοι, καὶ αἱ δοκοὶ, αἱ πλησίον τῆς εἰσόδου, κατεβυθίσθησαν σωρὸς δὲ ἐρεπίων ἀπέφραξε τὰ πλευρώματα τῆς κεκλιμένης στοᾶς. Ὁ μέγας στύλος, ἐν ᾧ ἦτο ἐγκαμμένος ὁ σηκός τῆς Μελαρίης Παρθένου, μόνος αὐτὸς ἐμπόδιζε τὴν κατάρρηξιν νὰ λάβῃ μείζονας διαστάσεις, κατεβυθίζων ἴσως ὁλόκληρον τὸν βράχον.

Αἱ δύο γυναῖκες ἐγονυπέτησαν πρὸ τοῦ βωμοῦ.

— Εὐχαριστῶ, καλὴ μου Παρθένο! ἀνεφώνησεν ἡ δεσποινὶς Βᾶν Βέστη, μετὰ ζέσεως· μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τοῦ θανάτου... Εὐλογημένον εἶη τὸ ὄνομά σου! Ὁ Λεονάρδος καὶ ὁ Ἀντώνιος ἔμειναν ἄφωνοι, ἀνταλλάξαντες μόνον θλιβερὸν βλέμμα. Ἐγνώριζον ὅτι ὄχι μόνον ὁ κίνδυνος δὲν ἀπεσοβήθη, ἀλλ' ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξε μείζων!

Ἡ ἀερόθυρα.

Τῷ ὄντι, ἡ θέσις τῶν ἐν τῷ ἀνθρακῶν τῆς Μελαρίης Παρθένου εὐρισκομένων ἦτο κρίσιμος.

Τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς ἦτο τοσοῦτον μέγα, ὥς ὅλοι οἱ ἀνθρακωρύχοι, ἐργαζόμενοι ἐπὶ πολλὰς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, δὲν θὰ ἠδύνατο ν' ἀπόχωματίσωσι τὸ μέρος ἐκεῖνο. Μ' ἄλλον δὲ τὸν τρομερὸν ἐκείνον κρότον, οἱ ἐργάται τοῦ κατωτέρου πατώματος ἴσως οὐδὲν θὰ ἐγνώριζον! Ἐκτὸς τούτου, μόνον διὰ τῆς ἀποφραχθείσης στοᾶς ἠδύνατό τις νὰ συγκοινωνήσῃ, μετὰ τῶν ὀρυγμάτων, τῶν πρὸς ἀναμέσιν τοῦ ἀέρος. Τὰ θύματα λοιπὸν τοῦ ἀπαισίου ἐκείνου συμβάντος, ἠπειλοῦντο ἢ ν' ἀποθάνωσιν ἐκ πείνης ἢ ἐκ τῶν λοιμικῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ εὐφλέκτου ἀερίου τοιοῦτο ἦν τὸ φοβερὸν διλήμμα.

Τοιαῦτα διελογίζοντο ὁ Λεονάρδος καὶ ὁ Ἀντώνιος, μὴ πολυῶντες ὅμως ν' ἀναικονώσωσι τι εἰς τὰς γυναῖκας, αἵτινες ἦσαν γονυπετεῖς αἱ δυστυχεῖς πρὸ τῆς Μελαρίης Παρθένου, δεόμεναι μετὰ κατανύξεως.

Πρῶτη ἡ Γερτρούδη ἀνηγέρθη καί:

— Τώρα πῶς θὰ ἐξέλθωμεν, ἀπ' ἐδῶ; εἶπε διὰ πνιγμένης φωνῆς.

Ὁ Λεονάρδος καὶ ὁ Ἀντώνιος οὐδὲν ἀ-

πεκρίναντο. Περίτρομος ἐκ τῆς σιωπῆς ἐκείνης ἡ Ἀμαλία ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἠγέθη.

— Θὰ ἔλθουν εἰς βοήθειάν μας, τί λέγετε; ἠρώτησεν ἡ Ἀμαλία, οἱ ἐργάται μας εἶναι πολλοί, καὶ ἀρροισιμένοι...

— Εἶθε! δεσποινίς, ὑπέλαβεν ὁ Λεονάρδος, στεναῖας καὶ ἀποστρέψας τοὺς ὀφθαλμούς του· ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ, ὅπως τὸ φρικτὸν αὐτὸ ἔγκλημα ἐπιτύχῃ, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κακούργου!

— Ἐγκλημα! τί ἐνοεῖτε Λεονάρδε; λοιπὸν ὑπάρχει τις ἐπιθυμῶν τὴν καταστροφὴν μας;

— Πῶς! δεσποινίς, δὲν ἠκούσατε τὰ δύο κτυπήματα τοῦ πελέκειος, τὰ ὅποια ἐπροηγήθησαν τῆς καταστροφῆς;

— Δὲν ἤκουσα, εἰμὴ θραυνομένης δοκούς.

— Καὶ σύ, Ἀντώνιε, νομίζεις ὅτι τὸ δυστύχημα αὐτὸ ἦτο τυχαῖον;

— Βεβαίως ἤκουσα τὰ δύο κτυπήματα, τὰ ὅποια λέγεις· ἀν' ὁ Λεονάρδος μᾶς ἀκολούθησεν, ἀν' διὰ τὸ ἐκδικηθῆ. . . Ἀ! τὸν ληστήν, τὸ τέρας, διατί δὲν τον ἐσκότωνες ὅταν τὸν ἐκρατεῖσες;

— Ἄς μὴ κατηγορῶμεν κανένα, πρὶν βεβαιωθῶμεν... ἀναμφιβόλως ἐφρονέυθη καὶ ὁ αὐτοὺργὸς τοῦ κακούργηματος· ἀλλὰ μὴ ἀσχολούμεθα εἰς αὐτὰ· ἄς σκεφθῶμεν καλλίτερον διὰ τὸν ἑαυτὸν μας.

— Καὶ διατί, ἀφοῦ θὰ ἔλθουν νὰ μας ἐλευθερώσουν, εἶπεν ἡ Γερτρούδη.

— Ἴσως εἶναι ὁρθότερον νὰ μὴ ἀναμένωμεν, ἀπήντησεν λακωνικῶς ὁ Λεονάρδος.

Εἶτα ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἀντώνιον:

— Νομίζεις, εἶπεν, ἐπικίνδυνον ν' ἀναψωμεν τὰς λυχνίας ἡμῶν;

[Ἐπεται συνέχεια]

B. Θ. I.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν).

Ἡ Φιλανθρωπία:

Δὲν θὰ διέλθῃ, καταραμένη Πόλεμε. Παρατήρησον τὰς περὶ ὁδοὺς ἄς διέτρεξας, πανταχοῦ νύξ, δυστυχία, ἐρήμωσις. Τὰ σπαρτὰ κατεστράφησαν, αἱ πόλεις ἀπετεφρώθησαν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐρημωθέντων ἀγρῶν καὶ δασῶν σήπονται οἱ πῶμα των ἐφ' ὧν λυσσώδης ἐπιτίπτει ὁ κόραξ. Εἰς πᾶν βῆμά σου ἀνοίγεται καὶ εἰς λάκκος, ἔνθα ὑπνώττουσι διὰ παντός οἱ νεαρὸι βλαστοὶ τῶν οἰκογενειῶν. Τὰ θύματά σου εἰσι πολυαριθμότερα τῶν κόκκων τῆς ἄμμου καὶ τῶν φύλων τῶν δένδρων. Δὲν θὰ διέλθῃς.

Ὁ Πόλεμος:

Θὰ διέλθῃ, φλόγας γράϊα, καὶ ἡ ἐπίπλαστος εὐαισθησία σου δὲν θὰ μ' ἐμποδίσῃ. Πρέπει ὅλη ἡ γῆ νὰ πληρωθῇ αἵματος καὶ νὰ πῇ μέχρι τῆς τελευταίας ρανίδος τὴν πικρίαν τῶν ἐνεκὲν ἐμοῦ ρευσάντων δακρύων. Θὰ ὠθῶσω κατ' αὐτῆς τὸ καπνίον στῆθος τῶν ἔπικων μου καὶ θὰ τὴν διασχίσωσιν οἱ τροχοὶ τῶν Ἀμαζιῶν μου. Ἐνὸς ὑπάρχουσιν ὅχι μόνον δύο Ἀμαί, ἀλλὰ καὶ δύο ἄνθρωποι, θὰ εἶω τὴν ρομφαίαν μου, θὰ φρω τὰς σάλπιγγάς μου καὶ θὰ ἀλληλοσπαράσσονται. Ὁ δὲ κόραξ θὰ παχύνῃται εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν.

Ἡ Φιλανθρωπία:

Δὲν ἀπέκαμες, λοιπὸν, φονεῖων, κυλιόμενος πάντοτε εἰς τὸν αἱματώδη πῆλιν, βαδίζων ἐν τῇ μέσῃ γοερῶν κραυγῶν καὶ τοῦ πυρὸς τῶν πυροβόλων; Δὲν δύναισι λοιπὸν ν' ἀναπαύῃς καὶ νὰ μειδιάσῃς; Δὲν δύναισι ἐπὶ στιγμὴν νὰ δροσίσῃς εἰς τὸν πυροβόλον ζέφυρον τοὺς ὑπὸ τῆς πυρίτιδος καέντας πνεύμονάς σου καὶ τὸν ἐκ τῶν ὀλοθυμῶν διασφαρέντα λάρυγγά σου εἰς τὸ ὑπὸ τὰς φτέρας φλοισβίζον ρυάκιον; Παρατή-

ρησαν τὴν λαμπρότητα τῶν χωρῶν, ἄς φυλάττω. Ἡ ζωὴ βράζει εἰς τὰς ἀρτηρίας των, ἀκαμαίει ἐπὶ τῶν περιχαρῶν προσώπων των κατοικῶν. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἐργάζεται διὰ τὴν εἰρήνην, ἄδει διὰ τὸν ἔρωτα, ἐξυπνὰ διὰ τὴν προσευχὴν. Τὸ πᾶν προσεύχεται, ἀγαπᾷ, ἐργάζεται περὶ αὐτόν. Ρίψον τὴν ρομφαίαν σου, λάβε τὸ ἀστρον, ὅπου σφύρουσιν εἰς τοὺς καλοὺς ἀγρούς οἱ βόες ἀπεκτιλῶ καὶ ἀγογγύστως, ἀντὶ τῶν ἡγῶν τῆς σάλπιγγος, αἰτίνες ὑποβάλλουσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον φονικὴν μέθην, ἀντὶ τῶν ἀγρίων φωνῶν, αἰτίνες προκαλοῦσι τὸν θάνατον, ἀκροάσθητι τὴν ἐσπέραν, εἰς τὴν κατοφρέειαν τῶν λόφων, τὸν ἦχον τῆς φλογέρας, τοὺς κωδωνίσκους τῶν ποιμνίων, τὸ γλυκὺ ἄσμα τῶν βοσκῶν. Ἄκουσον εἰς τὰς ἀνυψούσας μεγάλας πεδιάδας τὸν κορυθαλόν, ὅστις χαιρετᾷ τὴν ἐπερχομένην νέαν πρωίαν.

Ὁ Πόλεμος:

Ἀνακωχὴν εἰς τὴν ρητορικὴν σας, παρακαλῶ, γράϊα εὐήθης. Δὲν εἶμαι ἀνάγκη τῶν θηνῶν σου. Φύλαξον τὴν ράβδον τοῦ βοσκῶ, τὸ δέρμα τοῦ προβάτου καὶ τὴν ἀγροτικὴν φλογέραν. Γνωρίζω τοὺς ἀνθρώπους καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ γνωρίζουσιν. Ἀνέτρεξα ὁρόνους, κατέστρεψα βωμούς, ἐξ ὧν δὲ τῶν πεπτοκότων βασιλείων καὶ τῶν ψευδῶν θεῶν, μόνος ἐγὼ ἐθριάμβευσα. Ἐγεννήθη μετὰ τὸ κόσμον καὶ ὁ κόσμος θ' ἀποθάνῃ μετ' ἐμοῦ.

Ἡ Φιλανθρωπία:

Ψεύδεσαι!

Ὁ Πόλεμος:

Ψεύδομαι! Παρατήρησον λοιπὸν τὰ περὶ σοῦ καὶ ἀκροάσθητι. Βλέπεις ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους κυρτούς, καταπονόμενους, στένοντας θλιβερώς καὶ ἀποθηνησκόντας ἐν ἀφανείᾳ ἕνεκα τῆς καθημερινῆς δουλείας; Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐργαστάσια, τὰ μεταλλουργεῖα, ὁ σίδηρος, δὲν χρησιμεύουσι διὰ τὰ πυροβόλα μου, τὰ ὅπλα μου καὶ τὰς βόμβας μου; Διὰ ποῖον τὰ διασχίζοντα τὰς θαλάσσας καὶ περιφέροντα τὰς τρικυμίας πλοῖα; Οἱ λειψώνες οὗτοι, ἔνθα παχύνονται οἱ ἵπποι μου, τὰ δένδρα ταῦτα, ἐξ ὧν κατασκευάζονται αἱ ἄμαξαι τῶν πυροβόλων μου καὶ τῶν φορητῶν νοσοκομείων; Διατί δίδουσι χρυσίον εἰς τοὺς ὑπουργοὺς καὶ βαθμούς εἰς τοὺς στρατηγούς; Διατί ἀφαιροῦσιν ἐκ τῆς ἐστίας τοὺς σπιθαροὺς βραχιόνας καὶ τὰς γενναίας καρδίας;

Ἰδὲ τοὺς σοφούς αὐτοὺς γέροντας προσηλωμένους ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν χαρτῶν, ὅπως ἐφεύρωσι τελειότερον τι φονικὸν ὄπλον. Διατί διυλίζουσι τὸν θάνατον; Περισσότερους ναοὺς ἀφιερῶσιν εἰς ἐμὲ ἢ εἰς τὸν Θεόν. Ἀριθμοῦν τὰς τέρας, τὰ φρούρια, τὰ ὄχυράματα, τὰ στρατόπεδα, τὰ ναυπηγεῖα, ὅλα αὐτὰ τὰ φρικτὰ ἐργαστάσια, ἔνθα κατασκευάζουσι τὸν θάνατον, ὡς τὰ παίγνια τῶν παιδῶν, ἔνθα καταγράφονται τὴν καταστροφὴν, ὡς ἐπιπλά ἀξίας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν μου τείνουσιν ὅλα αἱ προσπάθειαι τῶν ἀνθρώπων. Χάριν ἐμοῦ ἐξαντλεῖται ἡ ζωὴ ἐξ ὧν τῶν μερῶν. Ἡ νόσις, ἡ ἐπιστήμη, ἡ τέχνη, γίνονται ἔνθερμοι συνένοχοί μου ὅπως μὲ καταστήσωσι πλέον αἰμοκαρὴ καὶ πλέον θηριώδη. Τὰ τρόπαιά μου στολίζουσιν τὰς μητροπόλεις, οἱ δ' οἱ Λαοὶ, γονυπετεῖς πρὸ τῆς εἰκόνης μου, ἐτόνισαν τὸ *Te Deum* καὶ τὴν *Massoaliώτιδα*. Ἦδη ἡ ἀνοίξις μειδιᾷ, ἡ φύσις στολίζεται, αἱ εὐδαίαι ἀναγεννόμεναι πληροῦσι τὴν γῆν. Τί ἀκούεις; Ἐρωτικά ἄσματα; Ὅχι. Φωνὰς ὀργῆς, κλαγγὴν ἱερῶν, ἤχους σάλπιγγος, στρατεύματα βαδίζοντα, πυροβόλα κυλιόμενα εἰς τὴν γῆν, τρέμουσαν ὑπὸ τὰ βήματα τῶν ἱππῶν καὶ τὰς ἀκτιρίδας τῶν ὀπλων.

Ἡ Φιλανθρωπία:

Τὸ γνωρίζω, ὑπῆρξας ἄλλοτε καλὸς καὶ ἄλλοτε θεῖος. Σὺ ἔκαμες τὴν πατρίδα καὶ ἡλευθέρωσας τοὺς λαούς. Ὁ κόραξ σου, ὅστις ἐχόρτάσθη ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἡρώων, ἐγένετο πολλὰκις ἀλέκτωρ ἐξεγείρας διὰ τοῦ ἄσματος σου τὴν ὑποδουλωμένην ἀνεξαρτησίαν καὶ τοὺς καταδυναστευομένους λαούς. Μήπως καὶ σήμερον μεταβαίνειν νὰ θηρίσις τοὺς ἀνθρώπους καὶ χύσῃς τὸ πῆλιν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὸν ἱερὸν τοῦτον σκοπόν; Ἀπέργεσαι ν' ἀποδώσῃς εἰς τοὺς πτωχοὺς Ἰνδῶν τὰς δρηθίσας πεδιάδας των τῶν ὄρυζι, τοὺς ἀναίρεθνας θεοὺς των; Ὅλα τοῖς δώσῃς τὸ ἄλας, τὸ ὅποιον τοῖς τετραποδῶν καὶ ὀδυνῶν ἔχουσιν ἀνάγκη ὅσων καὶ τοῦ αἵματος ὃν ἀναπνέουσιν; Ὅλα ἐλευθερώσῃς τοὺς μάρτυρας τούτους, οἵτινες ὑφίστανται τὰ πάνθηνα ὑπὸ τὸν βέρον ζυγόν, καὶ οἵτινες εἶδον τὰς πεδιάδας των μεταδληθείσας εἰς σφαγεῖα, εἰς πεδιάδας βασιάνων καὶ θρηνοῦσιν ἐπὶ τοὺς δολοφονηθέντας ἀρχηγούς των πρὸ τῶν βαθμίδων τῶν ἀνακτόρων των; Ἐάν οὕτως ἔχῃ σ' εὐλογῶ. Ἐάν ὅμως μέλλῃς νὰ θέσῃς αὐτοὺς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν νέων κατακτητῶν, ἐάν τὸ αἷμα των, αἱ περιουσίαι των, ἡ εὐφροσύνη αὐτῶν γῆ, θὰ θρέψωσι τὸν Ρῶσον, ὅπως ἔθρεψαν τὸν Ἀγγλον, σὲ καταρώμαι.

Ὁ Πόλεμος:

Ἡ εὐλογία σου μ' ἐνδιαφέρει τόσον, ὅσο καὶ ἡ κατάρτα σου. Γελῶ καὶ διὰ τὴν μίαν καὶ διὰ τὴν ἄλλην. Εἴτε ἐλευθερῶ, εἴτε ὑποδουλώ, ἤχιστα στενοχωροῦμαι,

ἢ δὲ εὐαισθησία δὲν εἶνε ἰδικόν μου ἔργον. Ἐπιθυμῶ νὰ διασκεδάσω καὶ ἡ περίστασις μοὶ φαίνεται κατάλληλος. Παρήλθε πολὺς καιρὸς ἀφ' οὗ τὰ τελματώδη ὕδατα τοῦ Γάγκου, ἅτινα μὲ ἀντιπράττουσι, δὲν μετέβληθησαν εἰς ἐρυθρὰ καὶ θέλω νὰ σπείρω εἰς τὰς ὠραίαις τῶν Ἰνδῶν κοιλάδας πτώματα. Ἦδη, γράϊα φλόγας, ἀπομακρύνῃται καὶ ἀφῆσόν με νὰ διέλθω. Ὁ ἵππος μου ἀνυπόμονε ἀκούων τὰς μωρολογίας σου, οἱ δὲ ἀγρεῖς λόγοι σου μοὶ ἐμπνέουσιν ὄγκον.

Ἡ Φιλανθρωπία:

Δὲν θὰ διέλθῃς. Τυφλὲ κακούργε, δὲν βλέπεις ὅτι ὅλος ὁ κόσμος σὲ καταρτᾷ καὶ δὲν ὑπάρχει εἰς ἄνθρωπος, ὅστις νὰ σὲ ποθῇ;

Ὁ Πόλεμος:

Μὲ κάμνεις νὰ γελῶ, τῇ ἀληθείᾳ. Ἐν τούτοις θέλω νὰ σὲ καταπέσω. Ἄκουσον, λοιπὸν, ὅτι περὶ ἐμοῦ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι.

Ὁ Χωρικός:

Χαῖρε, Πόλεμε! Εἶσαι γλυκὺς καὶ σ' ἀγαπῶ. Ἡ ἀποθῆκη μου εἶνε πλήρης σίτου καὶ θὰ τον πωλήσω πολὺ ἀκριθὰ ἕνεκα τῆς ἀφίξεώς σου. Εἶσαι ἡ Τύχη μου!

Ὁ Τραπεζίτης:

Θὰ κάμω δάνεια καὶ θὰ κερδοσκοπήσω ἐπὶ τῶν κακῶν εἰδήσεων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν καλῶν. Πόλεμε, σὲ χαιρετῶ.

Ἡ Οἰκογένεια:

Σ' εὐλογῶ, καλὲ Πόλεμε! Οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐξαδελφοί μου εἶνε στρατιῶται. Δὲν θὰ ἐπιστρέψωσιν, ἐπομένως τὸ μερίδιον τῆς κληρονομίας μου θὰ γίνῃ παχύτερον.

Ὁ Ἐμπορος:

Ἐσκόπουν νὰ πτωχεύσω. Ἀλλ' ἔργεσαι σύ! Τὰ καταστήματά μου γέμουσιν ὑφασμάτων βεβλαμμένων, ἐριυδνῶν σεσηπτότων, δερμάτων χαρτίνων, ὡς εὖ παρέρστη!

Ὁ Ἐργαστασιάρχης:

Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ σῶσω τὰς μηχανάς μου καὶ νὰ ἀφίσω νὰ σκωριάσουν τὰ ἐργαλείά μου; Σὺ μὲ σῶξεις ἐκ τοῦ ὀλέθρου, προστάτα Πόλεμε. Θὰ ὑπανδρεύσω τὰς θυγατέρας μου καὶ θὰ τὰς καταστήσω συζύγους μαρκησιῶν.

Ὁ Ζωγράφος:

Θὰ χαράξω ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ τοὺς πίπτοντας ἥρωας.

Ὁ Ποιητής:

Θ' ἀποθανάτισω τὰς ἐκατόμβας σου εἰς τὰ ποιήματά μου.

Ὁ Πολίτης:

Ἐπληττον. Σὺ θὰ φαιδῶνῃς τὰς χειμερινὰς μου νύκτας καὶ τὰς μακρὰς ὥρας τῆς ἀργίας. Μὲ τοὺς πόδας ἐξηλωμένους ἐπὶ εὐλύγιστον καθέκλας θὰ συζητῶ καὶ θὰ παρακολουθῶ μετ' ἐνδιαφέροντος τὰς νέας σου κατακτήσεις.

Ὁ Στρατηγός:

Θὰ ἐπιστρέψω ἴσως Ἀυτοκράτωρ ἐπὶ τῶν πτερύγων τῆς Νίκης. Καὶ θὰ σοὶ ὀφείλω τὸ στέμμα.

Ὁ Ἀξιωματικός:

Θὰ προσθέσω ἐν ἔτι σειρήτιον ἐπὶ τοῦ πιληκίου μου.

Ὁ Στρατιώτης:

Θὰ μοὶ ἀφαιρέσῃς τὸν βαρὺν σάκκον καὶ τὴν καπνίσαν, ἅτινα μὲ καθιστοῦν σκαῖον καὶ θὰ μοὶ δώσῃς τὸ ξίφος.

Ὁ Διαφθορεὺς:

Ἵπάρχουσιν ἐκεῖ κάτω ὠραῖαι γυναῖκες ἄς θὰ ἐξαπατήσω.

Ὁ Κλέπτης:

Ἵπάρχουσιν ὠραῖα ἀνάκτορα ἐκεῖ κάτω καὶ θὰ τα διαρπάσω.

Ὁ Ἀπηλπισμένος:

Θὰ μοὶ στείλῃς τὸν θάνατόν καὶ θὰ σ' εὐλογήσω.

Ὁ Πόλεμος:

Ἀσιπὸν ἤκουσες; Ἀπαιτεῖς πάντοτε νὰ ἐμποδίσῃς τὸν δρόμον μου; Ἀφῆσόν με ν' ἀποτελειώσω τὸ ἔργον μου! (Ἡ Φιλανθρωπία ἀποκρῖνται τὸ πρόσωπον καὶ δακρύει σιωπηλῶς).

Ἐν Σύρῃ.

ΕΠΗΜ. Π. ΠΟΛΙΤΑΚΗΣ